

ALHEEMBOW

Veiligheids-, kwaliteits- en gezondheidsplan Alheembouw

WAB002749
Rousselot loods Gent
Versie 1

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	2
WERFGEGEVENS	5
Algemeen.....	5
Interne betrokkenen.....	5
Externe betrokkenen	5
Aanwezigen.....	5
Planning	5
GEGEVENS ALHEEMBOUW.....	6
Algemeen.....	6
Externe diensten.....	6
Controleorganismen	6
VEILIGHEIDSPLAN	7
Scope project.....	8
Werfinrichtingsplan.....	8
Planning.....	8
Onthaal en instructies	9
Startinstructies.....	9
Check in at work	9
Toolboxmeetings	9
Interne meldingen.....	9
Werftoezicht	10
Coördinatievergadering.....	10
Arbeidsmiddelen.....	11
Beschermingsmiddelen	12
Collectieve beschermingsmiddelen – CBM	12
Persoonlijke beschermingsmiddelen – PBM.....	13
Gevaarlijke producten	14
PROCEDURES EN RICHTLIJNEN	15
Werken met jongeren	15
Werken op hoogte	15
Randbeveiliging.....	15

ALHEEMBOUW

Gebruik van steigers	16
Gebruik van rolsteigers.....	18
Gebruik van hoogwerkers en schaarliften	18
Gebruik van ladders	20
Persoonlijke valbeveiliging	21
Klimmen	23
Hijsen van lasten.....	23
Werken vanuit een personenbak	23
Werken in de nabijheid van ondergrondse/bovengrondse installaties in dienst	25
Algemeen	25
Proefsleuven	25
Graafwerken.....	26
Werken met gevaarlijke producten.....	27
Werken met open vlam/hanteren van gassen.....	28
Vuurvergunning.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Arbeidsmiddelen en toebehoren	29
Orde en netheid	30
Brandbeveiliging	31
Milieu.....	32
Asbest.....	32
Alcohol- en drugsbeleid	34
Algemene regels	34
Meldingsplicht	34
Observatie en beoordeling.....	35
Maatregelen bij (vermoedelijke) intoxicatie	35
Sancties	35
Rookbeleid	36
NOODSITUATIES	37
Algemeen.....	37
Noodnummers	37
Noodvoorzieningen	38
Specifiek.....	39
Noodprocedure ernstig arbeidsongeval	39

ALHEEMBOUW

Noodprocedure EHBO-ongeval.....	40
Noodprocedure brand en evacuatie	41
Noodprocedure ongeval met materiële schade	42
Noodprocedure blootstelling aan CMRH	43
Noodprocedure lozing gevaarlijke stoffen	44
Noodprocedure lekken van gevaarlijke stoffen in de bodem	45
Noodprocedure gaslek.....	46
Noodprocedure opgraven van explosieven (obussen/bommen)	47
Noodprocedure waterlek	48
RISICOANALYSE	49
BIJLAGES.....	50
Bijlage I: snelste route spoedgevallendienst ziekenhuis	50
Bijlage II: QR-code startinstructies	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Bijlage III: certificaat ISO 9001	52
Bijlage IV: certificaat ISO 14001	53
Bijlage V: certificaat ISO 45001	54

ALHEEMBOUW

WERFGEGEVENS

Algemeen

Naam	Rousselot loods Gent
Dossiernummer	WAB002749
Adres	Port Arthurlaan 11 – 9000 Gent

Interne betrokkenen

Projectdirecteur	Piet Vandenberghe
Projectmanager	Vincent Dewulf
Werfleider/ploegbaas	Marc Lemaire
Projectvoorbereider	Vincent Dewulf
Administratie	Karine lemaire
Preventieadviseur	Charlotte Verfaillie
Veiligheidsverantwoordelijke werf	Marc Lemaire
EHBO werf	Marc Lemaire

Externe betrokkenen

Ziekenhuis	Az Sint-Lucas – Groene Briel 1 – 9000 Gent Snelste route spoedgevallendienst; zie bijlage I
Veiligheidscoördinator	IVW Consult
Overheid	FOD WASO Oost-Vlaanderen Ketelvest 26/202 – 9000 Gent
Klant	Rousselot

Aanwezigen

Minimumaantal	2
Maximumaantal	15

Planning

Startdatum werf	01/09/2026
Einddatum werf	31/12/2026

ALHEEMBOUW

GEGEVENS ALHEEMBOUW

Algemeen

Adres	Alheembouw nv Roeselarestraat 205 8840 Oostnieuwkerke Bouwbedrijf klasse 8
Gedelegeerd bestuurder	TEMMERMAN Peter
Diensthooft IDPBW	DECEUNINCK Miguel
Milieu	VANDENBULCKE An

Externe diensten

Arbeidsongevallenverzekeraar	De Federale Verzekeringen Stoofstraat 12 B 1000 Brussel Tel.: +32 2/509.04.11
EDPBW	Attentia Sluisweg 1 bus2 B 9000 Gent Tel.: +32 9/243.40.21

Controleorganismen

Keuring heftoestellen	BTI Derbystraat 345 – Maaltecenter 9051 Sint-Denijs-Westrem Tel.: +32 9 242 92 00
Constructiv	Koningsstraat 132 bus 1 1000 Brussel Tel.: +32 2 209 65 65
FOD WASO	FOD WASO Oost-Vlaanderen Ketelvest 26/202 – 9000 Gent
Fed. Overheidsdienst sociale zekerheid	Administratief Centrum Kruidtuin Finance tower Kruidtuinlaan 50 bus 100 1000 Brussel Tel.: +32 2 528 60 11
Wachtdienst Regionaal Toezicht van Algemene Directie TWW Tel.: +32 2 235 53 00	

ALHEEMBOUW

VEILIGHEIDSPLAN

Alheembouw integreert veiligheid, kwaliteit en milieu structureel in haar bedrijfsvoering. Ons managementsysteem is gecertificeerd volgens ISO 9001: 2015 (kwaliteit), ISO 14001: 2015 (milieu) en ISO 45001: 2018 (veiligheid en gezondheid). Deze certificeringen vormen het kader waarbinnen wij onze processen beheersen, risico's reduceren en continu verbeteren. Zie bijlage III, bijlage IV en bijlage V.

Binnen de bedrijfsvoering van Alheembouw zitten veiligheid en gezondheid sterk verankerd. In overeenstemming met de bepalingen van de Codex over het Welzijn op het Werk worden de zeven welzijnsdomeinen systematisch bewaakt via duidelijke processen, preventiemaatregelen en opvolginstrumenten. Veiligheid maakt hierdoor onlosmakelijk deel uit van elke functie en van elke uitvoeringsfase binnen onze projecten.

Alle medewerkers en onderaannemers zijn gehouden om werkzaamheden uitsluitend onder veilige omstandigheden uit te voeren. Het actief melden van risico's, incidenten of onveilige situaties aan de verantwoordelijke personen is een verplicht onderdeel van ons preventiebeleid.

Dit VGM-plan is opgesteld conform het Koninklijk Besluit van 25 januari 2001 betreffende tijdelijke of mobiele bouwplaatsen en vormt een beleidsmatig kader voor de organisatie, uitvoering en opvolging van de veiligheids- en gezondheidsmaatregelen binnen Alheembouw.

In overeenstemming met het ARAB en de Codex over het Welzijn op het Werk zijn alle veiligheidsinstructies binnen dit VGM-plan bindend en dienen zij strikt te worden toegepast op al onze werven.

Het VGM-plan van Alheembouw en dat van de veiligheidscoördinator gelden als bindende, elkaar aanvullende documenten. Bij tegenstrijdigheden of verschillen is het meest stringente, preventief sterkste voorschrift automatisch en zonder uitzondering van toepassing, volgens de zorgplicht en de welzijnswetgeving.

Opmerking: Dit document is opgesteld in de voertaal van de werf. Aannemers die anderstalige werknemers tewerkstellen, zijn zelf verantwoordelijk voor de vertaling van de geldende veiligheids- en gezondheidsbepalingen en voor het informeren, opleiden en instrueren van deze werknemers in hun moedertaal.

ALHEEMBOW

Scope project

Nieuwbouw van loods voor de installaties van ultrafiltratie en reverse osmose op een bedrijfssite in werking.

Werfinrichtungsplan

Planning

Werfinrichting en afbraak	September – oktober
Ruwbouw	Oktober – december 2026

ALHEEMBOUW

Onthaal en instructies

Zie handboek voor aannemers: 'richtlijnen voor aannemers die werk verrichten op de site van Rousselot Gent' voor alle verplichtingen opgelegd door de bouwheer, de veiligheidscoördinatie en bouwdirectie ontwerp.

De Darling Ingredients / Rousselot Life Saving Rules zijn integraal van toepassing op deze werf en worden beschouwd als minimale veiligheidsvereisten.

Aanmeldingssysteem en startinstructies

Bij het betreden en verlaten van Rousselot Gent dient u zich te melden bij de portier. Ieder lid van de aannemersploeg moet zich inschrijven bij de portier. Behalve degene die in het bezit zijn van een badge, die melden zich aan via de badgelezer aan de tourniquet of poort. We willen te allen tijde kunnen consulteren wie aanwezig is op onze site. Vooral bij een eventuele evacuatie is dit van levensbelang.

Wie zich aanmeldt via het aanwezigheidsregister krijgt een opkleefbadge. Deze opkleefbadge moet goed zichtbaar gekleefd worden. Alle medewerkers dienen bij aankomst op de werf zich aan te melden.

Bij een eerste aankomst op de specifieke werf dient iedereen de werfspecifieke startinstructies te volgen. Met behulp van deze startinstructies worden de geldende richtlijnen en werfspecifieke richtlijnen toegelicht aan de aanwezigen. Daarnaast dient iedere werknemer zijn/haar opleidingsattesten op te laden in het aanmeldingsplatform Onyx-One.

Na de éénmalige startinstructie dient iedereen zich dagelijks in te schrijven.

Check in at work

Alle werfmedewerkers worden geregistreerd in checkin@work. Deze registratielijst wordt dagelijks door de werfleiding geverifieerd.

Toolboxmeetings

Maandelijks voorziet de hiërarchische lijn op de werf een toolboxmeeting m.b.t. een relevant thema, alsook arbeidsongevallen, incidenten en safetystops. I.f.v. de bouwfase worden bijkomende toolboxmeetings gegeven, aanwezigheden worden geregistreerd.

Interne meldingen

Arbidsongevallen, incidenten, safetystops, schadegevallen en kwaliteitsitems worden via het QHSE-platform (Phronesys) gemeld en geregistreerd door de hiërarchische lijn/QHSE-dienst.

ALHEEMBOUW

Werftoezicht

Dagelijks houdt de hiërarchische lijn veiligheidstoezicht.

Periodiek worden door de QHSE-dienst, directie, werf-en projectleiding werfinspecties uitgevoerd. De rapporten van deze werfinspecties worden opgemaakt met het QHSE-platform (Phronesys), alsook de opvolging wordt volgens dit platform voorzien.

Coördinatievergadering

Periodiek (dagelijks of te bepalen ifv. Noodzaak) organiseert Alheembouw een coördinatievergadering op de werf. Tijdens dit overleg wordt samen met onderaannemers de relevante werken besproken, waarbij ook (co-)activiteit praktisch geregeld wordt. Daarnaast is dit een moment van informatieoverdracht tussen aanwezige partijen. Aanwezigheid op dit is dan ook verplicht en zal tijdig gecommuniceerd worden door werf- en projectleiding van Alheembouw.

ALHEEMBOUW

Arbeidsmiddelen

Alheembouw verwacht dat alle medewerkers, alsook haar onderaannemers uitsluitend goedgekeurd, veilig en conform elektrisch materiaal en arbeidsmiddelen gebruiken op de werf.

Alle elektrische toestellen worden periodiek onderhouden volgens de voorschriften van de fabrikant en de interne richtlijnen. Elk elektrisch toestel ondergaat bovendien een jaarlijkse controle door een bevoegd persoon, en het geldige controlebewijs moet steeds beschikbaar zijn.

Hef- en hijstoestellen (inclusief hijsmiddelen en toebehoren) worden periodiek gekeurd door een EDTC (externe dienst voor technische controle) volgens de geldende wet- en regelgeving. Conform de richtlijnen binnen Alheembouw zijn deze toestellen altijd voorzien van een duidelijk zichtbaar en actueel keuringslabel. Materialen zonder geldig label of met vastgestelde gebreken worden onmiddellijk buiten dienst genomen.

Kleur indien goedgekeurd	Periode
BLAUW	Q1; Januari t.e.m. maart
GROEN	Q2; April t.e.m. juni
GEEL	Q3; Juli t.e.m. september
ORANJE	Q4; Oktober t.e.m. december

Het is de verantwoordelijkheid van elke aannemer om ervoor te zorgen dat alle gebruikte arbeidsmiddelen volledig gekeurd, gelabeld en gedocumenteerd zijn vóór aanvang van de werken. Keuringsdocumenten worden op eenvoudig verzoek aangeleverd door de onderaannemer aan Alheembouw. Bij niet-conformiteit behoudt Alheembouw zich het recht voor om materiaal te weren van de werf.

Beschermingsmiddelen

De beschermingsmiddelen die van toepassing zijn op het project, worden onder meer bepaald door de wetgeving, standaard verplichte PBM's op de werf en op basis van de opgemaakte risicoanalyses. De werf- en projectleiding op het project zorgen voor een permanente controle op het gebruik van beschermingsmiddelen.

Collectieve beschermingsmiddelen – CBM

Ter voorkoming van arbeidsongevallen past Alheembouw de preventiebeginselen toe zoals vastgelegd in de Wet van 4 augustus 1996 over het Welzijn van de Werknemers bij de Uitvoering van hun Werk en de Codex over het Welzijn op het Werk. Daarbij wordt de preventiehiërarchie gevolgd, waarbij collectieve beschermingsmaatregelen steeds voorrang krijgen op persoonlijke beschermingsmiddelen. In functie hiervan voorziet Alheembouw, waar nodig, de vereiste collectieve beschermingsmiddelen en ziet toe op de correcte toepassing ervan.

Collectieve beschermingsmiddelen worden steeds geplaatst door een bevoegd persoon. Het plaatsen, wijzigen of verwijderen van collectieve beschermingsmiddelen gebeurt uitsluitend in overleg met de veiligheidscoördinator en werfleiding. CBM's mogen nooit worden verwijderd zonder voorafgaande toestemming of zonder dat eerst een gelijkwaardige en definitieve bescherming wordt aangebracht. Dit vormt een essentieel onderdeel van ons preventiebeleid en van de beheersing van risico's op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen.

Afhankelijk van de projectfase en de conclusies uit de risicoanalyses kunnen onder meer volgende collectieve beschermingsmiddelen worden ingezet:

- ◆ Afsluiten en beveiligen van werftoegangen.
- ◆ Beschoeiing van putten of het voorzien van een correct talud.
- ◆ Afbakening en beveiliging van putten, kokers en doorvalopeningen (o.a. vloerroosters).
- ◆ Gebruik van gekeurde en correct gemonteerde steigers.
- ◆ Randbeveiliging volgens de geldende normering (o.a. NBN-EN normen).
- ◆ Andere project- of fasegebonden collectieve maatregelen.

Deze maatregelen maken integraal deel uit van de manier waarop Alheembouw haar veiligheids-, gezondheids- en welzijnsverplichtingen naleeft en structureel verankert binnen het VGM- en preventiebeleid.

ALHEEMBOUW

Persoonlijke beschermingsmiddelen – PBM

Het is verplicht om op de werf de noodzakelijke persoonlijke beschermingsmiddelen te dragen. Dit dient nageleefd te worden door iedereen die de werf betreedt. Op basis van de taak-risicoanalyse wordt bepaald welke bijkomende beschermingsmiddelen nodig zijn voor welke taken en functies.

Verplichte PBM's op elke werf van Alheembouw			
Veiligheidshelm met veiligheidsbril	Veiligheidsschoenen	Werkkledij: lange bouwen en broek	Fluojas MET FIRMANAAM
Bijkomende PBM's kunnen verplicht worden in functie van de uit te voeren werkzaamheden.			

De volgende bijkomende PBM's zijn ter beschikking van de werknemers en te dragen volgens noodzaak:

- ◆ Gehoorbescherming indien noodzakelijk (bv. bij slijpen, stralen...)
- ◆ Handschoenen (slijpen, hanteren van scherpe voorwerpen, ...)
- ◆ Laskap, -handschoenen en -kledij, bij uitvoering van laswerken
- ◆ Ademhalingsbescherming (vb. bij lassen, slijpen...)
- ◆ ...

Persoonlijke beschermingsmiddelen worden verplicht voorzien door de werkgever. Dit geldt ook voor onderaannemers. Personeel, tewerkgesteld op de werf door onderaannemers, dat niet beschikt over de minimaal vereiste persoonlijke beschermingsmiddelen wordt niet toegestaan de werf te betreden.

Voor bezoekers kan er afgesproken worden om de vereiste persoonlijke beschermingsmiddelen ter beschikking te stellen.

ALHEEMBOUW

Gevaarlijke producten

GHS01 Explosief	GHS02 Ontvlambaar	GHS03 Oxiderend
	Acetyleen, Aspen, Benzine, Diesel, PU Gun & Cleaner, Verfspuitbus, pvc-lijm, snijolie, aceton, propaan, WD40, zinkspray	Zuurstof
GHS04 Gas onder druk	GHS05 Corrosief	GHS06 Giftig
Acetyleen, Zuurstof, snijolie, propaan, WD40	Cement, Hilti HIT-RE 500, snijolie	Aceton
GHS07 Irriterend	GHS08 Schadelijk voor de mens	GHS09 Schadelijk voor het milieu
Aspen, Benzine, Cement, Diesel, Hilti HIT 200 R, Hilti HIT-RE 500, Marginel, PU Foam, PU Gun & Cleaner, Verfspuitbus, pvc-lijm, snijolie, aceton, WD40, zinkspray	Aspen, Benzine, Diesel, Hilti HIT-RE 500, PU Foam, PU Gun & Cleaner, snijolie, WD40	Benzine, Diesel, Hilti HIT-RE 500, snijolie, zinkspray

PROCEDURES EN RICHTLIJNEN

Alheembouw beschikt over een bibliotheek met specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieu instructies op SharePoint. Vragen met betrekking tot deze of nieuwe instructies kunnen steeds gesteld worden aan de preventiedienst.

Plaatsen van kranen en tijdelijke constructies

Wanneer u een kraan of ander mobiel arbeidsmiddel moet plaatsen die hoger is dan de limiet aangegeven op de Luchtvaartadvieskaart, dient een aanvraag te gebeuren bij Skeyes. Op deze locatie is de limiet 60 meter vanaf maaiveld. U kan dit doen door een volledig ingevuld aanvraagformulier en de technische fiche van de beoogde kraan naar Zowel Skeyes als Alheembouw te mailen, en dit voor elke kraan binnen het project die de hoogtelimiet overschrijdt.

De aanvraag dient minstens 30 dagen voor plaatsing te gebeuren.

Link: [Formulier voor uw adviesaanvraag | skeyes](#)

Werken met jongeren

Het is eenieder die werkzaamheden verricht op de bouwplaats verboden om minderjarigen studenten tewerk te stellen, overeenkomstig titel 3 van boek X van de Codex over het Welzijn op het Werk.

Werken op hoogte

Personen of voorwerpen die vallen van hoogte, veroorzaken één op de drie dodelijke arbeidsongevallen én ongevallen met blijvende invaliditeit in de bouwsector. Dit is dan ook de reden waarom er steeds voldoende aandacht moet zijn voor deze activiteiten. Alheembouw ziet dan ook streng toe op het veilig werken op hoogte en zal indien nodig kordaat optreden bij het niet naleven van de richtlijnen hieromtrent. In eerste instantie worden de betrokkenen hierop aangesproken en wordt er onmiddellijk actie ondernomen. Indien nodig worden de werken stilgelegd.

Randbeveiliging

Om het risico op vallen van hoogte te beheersen, wordt binnen Alheembouw steeds prioriteit gegeven aan collectieve randbeveiliging, zoals combisafes. Alle zones waar een valgevaar bestaat en het plaatsen van combisafes niet mogelijk is, moeten uitgerust worden met een volledige randbeveiliging bestaande uit minstens een leuning, tussenleuning en kantplank (stootplint), conform de vereisten van de Codex Welzijn op het Werk:

- ♦ Een randbeveiliging, die zou kunnen bestaan uit een tussenleuning op een hoogte van 40 à 50 cm boven de werkvloer. In hout conform EN338 of in metaal conform EN13374.
- ♦ Een bovenleuning (handgreep) op een hoogte van 1 m à 1,20 m boven de werkvloer of het verkeersgebied.
- ♦ De verticale ruimte tussen elk van de leuning planken (leuning, halverwege en schoprand) niet meer zijn dan 470 mm.

ALHEEMBOUW

- ♦ Een voetplint die minimaal 15 cm hoog is en die dient om te vermijden dat er materiaal kan vallen en dat werknemers kunnen wegglijden.

Gezien de diversiteit aan openingen en situaties op de werf, wordt telkens de meest geschikte en veilige methode gekozen voor het plaatsen en bevestigen van de verticale steunelementen waarop de randbeveiliging wordt aangebracht. De toegestane maximale afstand tussen twee steunpunten wordt bepaald door het type systeem en moet steeds worden nageleefd volgens de handleiding en technische specificaties van de fabrikant.

Het plaatsen, de montage en het verhandelen van het tijdelijk randbeveiligingssysteem mag alleen worden uitgevoerd door gekwalificeerd personeel met kennis van het gereedschap en rekening houdend met voorkoming van ongevallen en geldende veiligheidsvoorschriften.

Wanneer collectieve randbeveiliging om technische redenen niet toepasbaar is, worden alternatieve beschermingsmaatregelen voorzien volgens de preventiehiërarchie.

Periodiek worden de aanwezige leuningsystemen visueel gecontroleerd. Wanneer er sprake is van tekortkomingen worden de onderdelen met gebreken vervangen. Er wordt in de tussentijd een doeltreffende vervangende veiligheid voorzien.

Gebruik van steigers

De steigers die geplaatst worden zijn aangepast aan de werkzaamheden die moeten worden uitgevoerd. Standaard steigers tot 4m hoog en 15m lang kunnen door eigen medewerkers en onderaannemers gemonteerd worden, met de vereiste opleiding (WOH module 2). Hierbij is vereist dat deze beschikken over de gebruiksaanwijzing en nota met sterkte- en stabiliteitsberekening. Grotere of afwijkende steigers en trappentorens worden steeds gemonteerd, aangepast en gedemonteerd door een gespecialiseerde firma in steigerbouw. Wijzigingen aan de steigers worden enkel uitgevoerd door medewerkers van het bedrijf die de steiger gebouwd heeft en de nodige competenties hebben daarvoor. De medewerkers ontvangen van het bedrijf dat de steiger gebouwd heeft alle nuttige informatie omtrent het gebruik van de steiger.

De werkgever die de steiger gebruikt duidt een bevoegd persoon aan die verantwoordelijk is voor het uitoefenen van periodieke controles aan de steiger.

De aanwezige steigers die geplaatst werden in opdracht van Alheembouw worden periodiek visueel gecontroleerd door een bevoegd persoon van de HL van Alheembouw.

Als extra toezicht kan op periodieke momenten ook een controle ingelast worden van de steigerbouwer om de conformiteit van de steiger te waarborgen. In geval van uitzonderlijke gebeurtenissen die kunnen leiden tot een disfunctioneren van de aanwezige collectieve beschermingsmiddelen worden er bijkomende controles uitgevoerd. Onder deze uitzonderlijke gebeurtenissen wordt verstaan, het ombouwen, ongevallen, natuurverschijnselen, lange perioden van buitengebruikstelling...

De steigerbouwer neemt volgende maatregelen in acht tijdens het plaatsen/ombouwen/demonteren van de steiger/trappentoren:

ALHEEMBOUW

- ◆ Opleidingsattesten van steigerbouwers worden steeds spontaan bezorgd aan de projectverantwoordelijke van Alheembouw.
- ◆ Trappentoren wordt voorzien i.p.v. luikensysteem (indien mogelijk en besproken met ALHB)
- ◆ De werkzone wordt fysiek afgebakend zodat de kans op vallen van bouwmaterialen of aanrijdingen kan geminimaliseerd worden.
- ◆ Bij het bouwen van de steigers moeten de nodige PBM's gedragen worden: helm, fluohesje, veiligheidsschoenen, snijbestendige handschoenen, werkkledij en een valharnas met dubbele verankering.
- ◆ De steigerbouwer voorziet een volledig steigerdossier van de te plaatsen steiger alvorens deze in gebruik mag genomen worden:
  - Risicoanalyse en VGP specifiek voor het project
  - Gebruikershandeling
  - Montageschema's
  - Berekeningsnota of het resultaat van de berekeningsnota indien een standaard opstelling
  - Betredingslabel/scafftag/steigerkaart
- ◆ Vrijgave van de steigers is enkel mogelijk wanneer de steiger volledig is opgebouwd en volgens montageschema.
- ◆ Vrijgave dient te gebeuren door een bevoegd persoon aangesteld door de steigerbouwer.
- ◆ Indien de steiger nog niet volledig is opgebouwd, is het de verantwoordelijkheid van de steigerbouwer om de steiger ontoegankelijk te maken door middel van steigerkaart en fysieke afbakening.

Voor alle gebruikers van de **steigers** gelden volgende **gedrags- en veiligheidsvoorschriften**:

- ◆ Iedere betreder is opgeleid volgens het wettelijk kader. (Geïnstreerd voor werken op hoogte/module 1 of VCA-attest)
- ◆ Elke betreder van de steiger heeft een meldingsplicht naar de werfleiding van Alheembouw om non-conformiteiten te melden en bijgevolg de steiger niet te betreden tot regularisatie.
- ◆ Laat geen overbodig gereedschap en materiaal op de werkvloer liggen.
- ◆ Elke onderaannemer is verantwoordelijk om bouwafval en overtollig bouw materiaal dagelijks van de steigers te verwijderen.
- ◆ Materialen worden niet hoger dan 55cm gestapeld op de steigers, tenzij ze door hekwerk worden afgeschermd.
- ◆ Zolang er op een steiger wordt gewerkt moeten de werkvloeren, toegang tot die vloeren, de plaatsen waar de hijsinrichtingen zich bevinden, e.d. voldoende zijn verlicht.
- ◆ Gebruik bij het beklimmen van de steigerladder of trap steeds beide handen.
- ◆ Bij snij- en laswerkzaamheden moeten er voorzieningen getroffen worden om het verspreiden van vonken te voorkomen.
- ◆ Het is verboden om te lassen en te branden aan steigermateriaal of stellingpijpen af te snijden.
- ◆ Wanneer de steigervloeren door vorst of dergelijke glad zijn geworden, moeten zij door de gebruiker ijsvrij worden gemaakt.
- ◆ Gebruikers, leveranciers... mogen niets wijzigen aan de steigerconstructie. Aanpassingen zijn uitsluitend voorbehouden aan de steigerbouwer.
- ◆ Het is niet toegestaan om hijswerktuigen en/of (stof)doeken aan de steigers te bevestigen, tenzij de steigers daarvoor werden berekend en gebouwd.
- ◆ Het is niet toegestaan om te werken vanaf ladders en trappen die op de werkvloer zijn opgesteld.
- ◆ Steigers worden niet zwaarder belast dan de belasting waarvoor ze ontworpen zijn.

ALHEEMBOUW

- ◆ Steigers moeten voorzien zijn van een goed aaneensluitende en voldoende stevige vloer, rekening houdend met de belastingen en dit over de volledige lengte en breedte van de steiger.
- ◆ De steigers zijn voorzien van een volledige leuning, tussenleuning en kantplank.
- ◆ De steigers zijn beveiligd tegen kantelen.

Gebruik van rolsteigers

Rolsteigers worden indien mogelijk voorgenomen op het gebruik van ladders. In analogie met de steigers besproken in bovenstaand paragraaf worden deze opgebouwd door een werknemer met de verworven competenties. Alle rolsteigers op de werf beschikken over een steigerdossier. Fabrikanten voorzien vaak een sticker en/of QR-code op de steigeronderdelen. Zorg dat deze steeds duidelijk leesbaar zijn.

Rolsteigers moeten steeds opgebouwd worden met een bovenleuning, tussenleuning en kantplanken. Stabilisatoren zijn steeds verplicht op rolsteigers sinds de wijziging van de norm NBN EN 1004.

Voor alle gebruikers van **rolsteigers** gelden volgende **gedrags- en veiligheidsvoorschriften**:

- ◆ De rolsteigers worden steeds opgebouwd in overeenstemming met de instructies van de fabrikant. Stabilisatoren zijn in dit geval verplicht aan te brengen.
- ◆ De wielen van de rolsteiger dienen steeds te worden geblokkeerd tijdens het uitvoeren van de werken op de rolsteiger.
- ◆ De steiger moet aan iedere open kant voorzien zijn van valbeveiliging (bestaande uit een leuning, tussenleuning en een plint).
- ◆ Rolsteigers worden voorzien van een werkvloer met luiken, zodat het werkplatform steeds vanaf de binnenzijde van de rolsteiger kan betreden worden.
- ◆ De werkvloer van de rolsteiger kan nooit worden gebruikt als een opvangvloer.
- ◆ Er worden geen loopplanken geïnstalleerd tussen 2 rolsteigers/
- ◆ Het gebruik van metalen rolsteigers in de nabijheid van elektrische leidingen zonder aangepaste isolatie is niet toegestaan.
- ◆ Er worden geen zeilen aan de rolsteigers gehangen om een hogere windbelasting te vermijden. Stoppen met werken indien de windkracht 6 beaufort meet of meer.
- ◆ Doorgangen rond de rolsteigers worden voldoende afgebakend met aangepaste signalisatie.
- ◆ Vloeren worden vrijgemaakt van materiaal voor het verplaatsen van de rolsteiger.
- ◆ Rolsteigers worden nooit verplaatst met personen op de werkvloer.
- ◆ De rolsteiger wordt voor (her)gebruik, vrijgegeven door een bevoegd persoon, aangesteld door de onderaannemer.

Gebruik van hoogwerkers en schaarliften

Alle hoogwerkers die op de werf gebruikt worden, zijn steeds aangepast aan de werkzaamheden die men er mee moet uitvoeren. Elke hoogwerker wordt driemaandelijks gekeurd door een erkend EDTC. De bekomen keuringsattesten kunnen te allen tijde op eenvoudige vraag onmiddellijk worden voorgelegd. Hoogwerkers zonder geldige attesten worden niet gebruikt op de werf. Als een hoogwerker gebruikt wordt op plaatsen waar er knelling kan ontstaan, is de hoogwerker uitgerust met een anti-knelbeveiliging.

Voor het **gebruik van hoogwerkers** gelden volgende gedragsregels op de werf:

ALHEEMBOUW

- ◆ Iedere gebruiker van een hoogwerker beschikt over voldoende kennis van het te gebruiken toestel om het correct te kunnen gebruiken en manipuleren in geval van een calamiteit. Een opleidingsattest is ter beschikking beschikbaar.
- ◆ Voer steeds een visuele controle uit vooraleer een hoogwerker te gebruiken.
- ◆ Gebruik de hoogwerker enkel om personen met eventueel handgereedschap te tillen en niet als toegangslift voor personen. Het verlaten van een hoogwerker op hoogte is ten strengste verboden.
- ◆ Enkel personen ouder dan 18 jaar mogen de hoogwerker gebruiken, met uitzondering van jobstudenten dewelke in geen geval een hoogwerker mogen gebruiken.
- ◆ Als bestuurder van een hoogwerker voert men een veiligheidsfunctie uit, de bestuurder beschikt over een gezondheidsbeoordeling voor een veiligheidsfunctie ondergaan bij de bedrijfsgeneeskundige dienst volgens de geldende lokale reglementering.
- ◆ Werk op een stabiele, stevige, draagkrachtige ondergrond.
- ◆ Zorg voor een correcte signalisatie.
- ◆ Blijf uit de buurt van elektrische leidingen of laat ze isoleren.
- ◆ Gebruik een veiligheidsharnas in de hoogwerker, in overeenstemming met de gebruikshandleiding van de fabrikant.
- ◆ De hoogwerker dient gebruik te worden volgens de bijgevoegde handleiding en de richtlijnen van de fabrikant.

Gebruik van ladders

Alle ladders op de werf beschikken over een sticker van interne controle. Het gebruik van ladders, trapladders en platformladders als werkpost op hoogte wordt beperkt tot de omstandigheden waarin het gebruik van andere, veiligere arbeidsmiddelen niet verantwoord is gelet op het geringe risico en gelet op, hetzij de korte gebruiksduur, hetzij de bestaande kenmerken van de werkpost die niet kunnen worden gewijzigd of aangepast.

Praktisch kunnen we dit als volgt vertalen:

- ◆ Ladders kunnen enkel gebruikt worden voor kortstondige en lichte handelingen
- ◆ Het driepuntcontact wordt te allen tijde gerespecteerd.
- ◆ De reikwijdte wordt beperkt tot 1 armlengte. Hierdoor blijft de romp van het lichaam steeds binnen de bomen (twee verticale stijlen) van de ladder.
- ◆ Een windkracht hoger dan 6 beaufort (tot 49 Km/u) is de absolute grens om te werken.

De keuze voor een ladder en/of trapladder als werkpost zal steeds dienen onderbouwd te zijn met een risicoanalyse die voor aanvang dient goedgekeurd te zijn door de veiligheidscoördinator.

Als er overwogen wordt om ladders te gebruiken houden we rekening met de volgende minimale vuistregels:

- ◆ Ladders worden opgesteld op een stabiele ondergrond.
- ◆ Ladders zijn opgesteld met een opstellingshoek tussen de 68° en 75°. De ladders worden zo geplaatst zodat hun sporten of trappen horizontaal blijven.
- ◆ Ladders worden boven- en/of onderaan vastgemaakt om de stabiliteit te garanderen en om het wegglijden van de voet tegen te gaan.
- ◆ Er wordt gebruik gemaakt van een geschikt type ladder in functie van de uit te voeren werken.
- ◆ Er wordt enkel gebruik gemaakt van ladders met een verbrede voet en geschikte antislipstroken.
- ◆ De ladder steekt minstens 1m boven het te betreden oppervlak uitsteekt.
- ◆ Ladders worden steeds beklommen door gebruik te maken van de driepuntsmethode. Er houden steeds drie verschillende punten contact met de ladder. Er kan bijgevolg geen materiaal of gereedschap in de handen gedragen worden om ladders te beklimmen. Licht handgereedschap kan wel worden opgeborgen in een gereedschapsgordel.
- ◆ De gebruikte ladder is goed onderhouden en vertoont geen gebreken.

ALHEEMBOUW

Persoonlijke valbeveiliging

Onder persoonlijke valbeveiliging wordt verstaan, alle middelen die door de werkgever ter beschikking gesteld worden om de werknemer tegen vallen te beschermen, indien de collectieve beveiliging ontoereikend blijkt te zijn. Wanneer het residuair valrisico meer dan 2 meter hoogte bedraagt, is het dragen van een persoonlijk valbeveiligingsmiddel steeds verplicht. In de overige gevallen zal dit steeds worden afgewogen.

Bij het gebruik van valharnassen en lijnen wordt er steeds rekening gehouden met volgende aanbevelingen:

- ♦ De gebruiker, bevoegd persoon, is geïnstrueerd inzake het correct gebruik van het specifiek type persoonlijke valbeveiliging. De gebruiksaanwijzing van de valbescherming is steeds beschikbaar.
- ♦ Voor gebruik moeten harnassen en lijnen zorgvuldig visueel worden gecontroleerd op mogelijke gebreken, zoals verbuiging van metaaldelen, losse draden, scheurtjes en ernstige vervuiling.
- ♦ De harnasgordel is steeds individueel aanpasbaar.
- ♦ De lijnen en toebehoren mogen niet gebruikt worden voor andere doeleinden dan deze waarvoor ze ontworpen zijn.
- ♦ De lengte van de lijnen mag nooit meer dan 2 meter zijn.
- ♦ Indien een harnas de val van een gebruiker heeft opgevangen, mag het gehele vangstelsel inclusief de gordel uitsluitend worden gebruikt na grondige controle door een deskundige.
- ♦ Lijnen mogen niet zonder meer verkort of verlengd worden.
- ♦ Lijnen mogen niet over scherpe kanten of langs scherpe hoeken worden geleid.
- ♦ Verankeringspunten moeten zoveel mogelijk loodrecht boven de gebruiker van het stelsel zijn aangebracht.
- ♦ Valbeschermings- en vangsystemen moeten zorgvuldig worden onderhouden, en worden gereinigd na gebruik en geconditioneerd worden opgeslagen.
- ♦ Chemicaliën en lasspatten kunnen lijnen en gordels ernstig aantasten en beschadigen.
- ♦ Jaarlijkse keuring door EDTC en visuele indicatie van deze controle.

Werken in een bouwput

Bij de uitvoering van de bouwput/kelderverdiep worden specifieke maatregelen genomen om de veiligheid van de betrokkenen te garanderen, rekeninghoudend met de gekozen uitvoeringsmethoden en werfomstandigheden.

Beschoeiing en randbeveiliging

De bouwput wordt uitgevoerd met beschoeiing. Idealiter wordt gekozen voor een beschoeiingstechniek waarbij de wanden minimaal 1.20 meter boven het maaiveld uitsteken waardoor deze kunnen fungeren als collectieve randbeveiliging tegen valgevaar. Waar deze opstand onvoldoende bescherming biedt, worden bijkomende collectieve beschermingsmiddelen voorzien, zoals leuningen conform de geldende normen.

Talud en inrit bouwput

De toegang tot de bouwput gebeurt via een inrit met aangepast talud.

- ♦ De hellingsgraad van het talud wordt afgestemd op de gebruikte machines en voertuigen

ALHEEMBOUW

- ♦ Het talud wordt stabiel aangelegd en onderhouden om afschuivinen en slipgevaar te vermijden
- ♦ Bij slechte weersomstandigheden worden bijkomende maatregelen genomen, zoals het aanbrengen van antislipvoorzieningen of versteviging van het rijvlak.

Toegangen en evacuatiemogelijkheden

Er worden minstens 4 toegangen tot de bouwput voorzien, strategisch verdeeld over de werfzone. De toegangen worden voorzien in de vorm van trappentorens.

- ♦ Deze toegangen dienen zowel voor dagelijks gebruik als voor noodsituaties.
- ♦ De toegangen blijven steeds vrij, goed bereikbaar en duidelijk aangeduid.
- ♦ De toegangen worden opgenomen in het werfinrichtingsplan en opgenomen in de noodprocedure.

Toezicht en onderhoud

De staat van de beschoeiing, taluds en toegangen wordt regelmatig gecontroleerd, zeker na weersveranderingen, vorst/dooi-cycli, intensief gebruik door zwaar materieel.

Eventuele gebreken worden onmiddellijk hersteld.

ALHEEMBOUW

Klimmen

Klimmen in rekken is in principe verboden en wordt enkel toegestaan wanneer geen enkel veilig alternatief (premontage of werken vanuit hoogtewerker) mogelijk is. In dat geval gelden de regels voor toegangs- en positioneringstechnieken, die staan beschreven in de Codex over het Welzijn op het Werk boek IV, titel 5.

Enkel medewerkers met een geldig medisch attest, een attest hoogwerker en een extern attest voor toegangs- of positioneringstechnieken met touwen mogen deze taken uitvoeren. Tijdens het klimmen is altijd dubbele aanlijning verplicht. Bovendien moet er spontaan een werkplan/RAMS beschikbaar gesteld worden van de onderaannemer aan Alheembouw, inclusief reddingsprocedure. Materieel, PBM's en ankerpunten moeten vooraf gecontroleerd en gedocumenteerd worden. Het verlaten van hoogwerkers en schaarliften is te allen tijde verboden.

Hijzen van lasten

Alle hijsoperaties worden uitgevoerd door medewerkers die hiervoor bevoegd zijn en beschikken over een medische geschiktheid in het kader van een veiligheidsfunctie.

Elke hijsoperatie wordt uitgebreid voorbereid. Voor niet standaard hijsoperaties met één of meerdere kranen wordt een communicatieplan opgesteld en toegelicht voor aanvang van de werken.

De begeleiding van de hijswerkzaamheden en het aanslaan van lasten zal steeds gebeuren door een bekwaam bevoegd persoon. De rigger en de kraanman staan steeds met elkaar in verbinding, visueel of via afgesproken radiokanalen. De rigger en/of kraanman dienen steeds visuele controle te hebben over de last.

Voor het hijsen zal er enkel gebruik gemaakt worden van periodiek gekeurde hijsmateriaal en voorzien van de indicatie van keuring. Een overzicht van de gebruikte kleuren in functie van de periode van het jaar is terug te vinden in elke werfkeet en wordt uitgehangen in iedere eetruimte. De hijs- en hefhelpstukken vermelden duidelijk de nominale last alsook hun essentiële kenmerken. De hijs- en hefhelpstukken worden opgeslagen op een veilige plek waar deze niet kunnen worden beschadigd of aangetast.

Het hergebruik van eenmalige hijslengen is absoluut verboden.

Hijszones worden steeds voldoende gesignaleerd en op een duurzame manier fysiek afgebakend. Daarnaast is het ook sterk aangeraden om hijswerk te doen aan de hand van een spotter.

Werken vanuit een personenbak

In laatste instantie en indien er geen ander alternatief mogelijk is om de werken op een veiligere manier uit te voeren kunnen werken uitzonderlijk uitgevoerd worden vanuit een opgehangen personenbak aan een kraan. Indien deze methode gebruik wordt zal er in eerste instantie een grondige risicoanalyse opgemaakt worden. Deze methode kan pas worden toegepast wanneer uit de risicoanalyse blijkt dat de veiligheid van de werknemer wordt verzekerd.

Deze risico- analyse wordt steeds voorgelegd ter goedkeuring aan de QSHE-afdeling (van het project) voor aanvang van de werken.

ALHEEMBOUW

Werken vanuit een werkbak die opgehangen is aan een kraan, mag enkel onder de volgende, **beperkende voorwaarden**:

- ◆ De combinatie personenbak-hefwerktuig moet als geheel gekeurd worden door een EDTC. Het gaat dus niet om de personenbak, de lengen en het hefwerktuig apart.
- ◆ Het gaat om werken van korte duur.
- ◆ Er wordt gewerkt in lijn met de instructies van de fabrikant en volgens de richtlijnen rond hijsen. Zie verder.
- ◆ De werkmethode en de veiligheidsinstructies worden bepaald op basis van een uitgebreide risicoanalyse.
- ◆ De persoon of personen in de werkbak dragen een veiligheidsharnas dat bevestigd is aan een punt dat onafhankelijk is van de hijshaak waaraan de bak is opgehangen.
- ◆ Er wordt op toegezien dat alle veiligheidsinstructies worden nageleefd. Eventueel moeten de werkmethode of de veiligheidsmaatregelen aangepast worden aan de situatie.
- ◆ De totale belasting van het hefwerktuig wordt beperkt tot de helft van de maximaal toegelaten belasting. Het hijsstelsel moet daarom uitgerust zijn met een instelbare lastmomentbegrenzer die de maximaal toegelaten last halveert.
- ◆ De hijsnelheid wordt beperkt tot 20m/min.
- ◆ De bestuurder van het hefwerktuig moet voldoende opleiding en ervaring hebben.
- ◆ Als de bestuurder of bediener van het hefwerktuig geen visuele controle heeft op de uitgevoerde werken, moet een ervaren seingever aangeduid worden om de werken te leiden.
- ◆ De personenbak is voorzien van een relevante instructiekaart.
- ◆ Bij deze werkzaamheden worden de voorschriften in de handleiding van de fabrikant gevolgd.
- ◆ Wanneer werknemers aanwezig zijn in een werkbak, mag de bedieningspost van de kraan en de werkbak niet onbemand zijn.
- ◆ De persoon in de werkbak beschikt over een communicatiemiddel.

ALHEEMBOUW

Werken in de nabijheid van ondergrondse/bovengrondse installaties in dienst

Als er gewerkt wordt in de nabijheid van bestaande kabels en leidingen, dienen de voorschriften van de klant en de leiding beheerder steeds correct gevolgd te worden.

Algemeen

Voor de start van de werkzaamheden dient men diverse aanvragen tot informatie richting kabel- en leidingbeheerders te versturen.

LET OP: de voorschriften van de leidingeigenaren dienen ALTIJD gevolgd te worden. Hij beslist om tijdens de start of continu aanwezig te zijn bij de werkzaamheden. Het opvragen van 'kabels en leidingen' plannen gebeurt met volgende melding(en):

- ◆ KLIM (federaal België)
- ◆ KLIP (Vlaams gewest)
- ◆ Veiligheidscoördinator

Proefsleuven

- ◆ Proefsleuven worden manueel gegraven in een zone van 50 cm rondom de leidingen en/of kabels.
- ◆ Uitzondering: leidingen die dieper dan 1,5 m liggen.
- ◆ Proefsleuven mogen, na opname en markering middels een paaltje, terug aangevuld worden.
- ◆ Proefsleuven worden bij bijzonderheden gefotografeerd (voor het toelichten van kruisingen).
- ◆ Proefsleuven dienen tot aan de onderkant van de leiding te worden vrijgemaakt, indien het einde van een leiding dient opgezocht te worden.
- ◆ Proefsleuven die reeds aangevuld zijn en terug vrijgemaakt dienen te worden, worden handmatig vrij gegraven zoals nieuwe proefsleuven.

Extra aandachtspunten

- ◆ Bestaande pipingrack achter de loods
- ◆ Interactie met actieve productie-installaties
- ◆ Procedure bij beschadiging van leidingwerk
- ◆ Verplichte afstemming met Rousselot-contactpersoon
- ◆ LOTOTO volgens Rousselot

ALHEEMBOUW

Graafwerken

Uitgravingen moeten overal voldoende tegen instorten/inkalven beveiligd worden. De uitgravingen worden afgeschermd met een conforme afscherming en signalisatie (voldoende om de werken uit te voeren conform de geldende wetgeving).

De mogelijkheid bestaat dat er nutsleidingen in de ondergrond aanwezig zijn, voor aanvang van de graafwerkzaamheden worden steeds de meest recente klip-klim plannen opgevraagd bij de bevoegde instanties.

Bij het **uitvoeren van graafwerken** is er steeds voldoende aandacht voor volgende aandachtspunten:

- ◆ Nutsleidingen zullen eerst via proefsleuven worden opgezocht. (KLIP&KLIM)
- ◆ Graafmachines en dergelijke houden voldoende afstand tot de sleuf of put, om het gevaar op inkalven of instorten te beperken.
- ◆ Bestuurders van graafmachines moeten steeds de juiste opleidingsattesten kunnen voorleggen.
- ◆ Graafmachines moeten steeds gekeurd zijn. Keuringsattesten moeten steeds voorgelegd kunnen worden.
- ◆ Er wordt een afstand van minimaal 50cm vrijgehouden van opslag.
- ◆ Er worden steeds voldoende toegangen en uitgangen voorzien, met een minimum van 2 per werklocatie. Dit kunnen bijvoorbeeld trappen/rampen... zijn.
- ◆ Putten en sleuven worden steeds voorzien van voldoende leuning en of gelijkaardige afscherming en voorzien op minstens 1,5m. van de randen van voldoende verlichting.
- ◆ Als er gewerkt wordt in vervuilde grond, worden er volgens de risicoanalyse aangepaste beschermingsmiddelen gebruikt.
- ◆ Beschoeiing wordt aangepast aan de geologie.
- ◆ Personen begeven zich nooit binnen de draaicirkel van de graafmachines.
- ◆ Er wordt steeds oogcontact gehouden met de operator van de graafmachine.
- ◆ De richtlijnen van de beheerders dienen te allen tijde worden opgevolgd.

ALHEEMBOUW

Werken met gevaarlijke producten

Op de werf komen we in contact met stoffen of producten die risico's kunnen vormen, zoals brandbare, explosieve, giftige of bijtende materialen. Dit zijn gevaarlijke producten: stoffen die door hun eigenschappen een risico vormen voor mens, veiligheid of milieu. Ze worden duidelijk gesignaleerd via rode gevarenpictogrammen op de verpakking, aangevuld met etiketten (H- en P-zinnen), veiligheidsfiches (SDS) en werfsignalisatie. Het is belangrijk deze aanduidingen altijd te herkennen en te respecteren voor gebruik of verplaatsing.

Om dit te voorkomen, worden minimaal volgende voorzorgsmaatregelen genomen:

- ◆ Er wordt een risicoanalyse opgesteld met betrekking tot het gevaarlijke product.
- ◆ Er wordt een inventaris opgesteld en bijgehouden van alle gevaarlijke stoffen aanwezig op de werf.
- ◆ Alle producten opgeslagen in de daarvoor voorziene plaats op de werf zijn voorzien van een correcte etikettering conform de CLP-reglementering.
- ◆ Van alle producten met gevaarlijke eigenschappen zijn er steeds (e)-SDS-fiches op de werf ter beschikking in minstens een van de landstalen.
- ◆ Producten met gevarensymbolen worden nooit gebruikt zonder dat de gepaste instructies zijn gegeven aan de medewerkers die met deze producten moeten werken.
- ◆ Voor het verwerken van de producten wordt aangepast gereedschap gebruikt.
- ◆ De te gebruiken PBM's bij de verwerking van gevaarlijke producten zijn aangepast aan het type product, de mogelijke blootstelling en de werkzaamheden die uitgevoerd moeten worden overeenkomstig de risicoanalyse.
- ◆ Tijdens en na het gebruik is er steeds voldoende aandacht voor de persoonlijke hygiëne, handen worden steeds gewassen voor het eten en voor een toiletbezoek.
- ◆ Rook niet tijdens het gebruik van gevaarlijke producten.

ALHEEMBOUW

Werken met open vlam/hanteren van gassen

Op de werf worden gasflessen altijd veilig, rechtop en geborgd behandeld, zowel tijdens gebruik als tijdens opslag. Buitenopslag is de standaard: flessen worden op een verharde, geventileerde, afgebakende en zonbeschutte locatie geplaatst, in metalen rekken/kooien en met beschermkap. Volle en 'lege' flessen blijven gescheiden en worden steeds binnen hun gevarengroep gestockeerd.

De inrichting volgt de wettelijke eisen: VLAREM-afstandstabellen bepalen de minimale scheiding tussen gasgroepen en ten opzichte van gebouwen, brandbare materialen en perceelsgrenzen. Bij grotere hoeveelheden gelden vergunningsdrempels vanaf 300 l totale waterinhoud. Indien buitenopslag niet mogelijk is, worden gasflessen uitsluitend in pandig bewaard in een EN 14470-2-gecertificeerde gascilinderkast.

Tijdens werkzaamheden worden gasflessen altijd goed geborgd en beschermd tegen omvallen, warmte en ontstekingsbronnen. Bij warm werk of gebruik van open vlam is minstens één 6 kg-blusser binnen 5 m verplicht. Componenten zoals regelaars en slangen moeten geschikt, intact en correct aangesloten zijn.

Deze maatregelen waarborgen dat het risico op brand, explosie of ongecontroleerde gasuitstroom maximaal wordt beperkt en zijn verplicht onderdeel van de werfopzet, taakplanning en dagelijkse controle.

Werkvergunning

Alle werkzaamheden op de site van Rousselot worden uitgevoerd conform het geldende werkvergunningssysteem en de veiligheidsvoorschriften uit het Aannemershandboek Rousselot Gent.

Bij de uitvoering van de werken wordt bijzondere aandacht besteed aan:

- ◆ Werkvergunningen en LMRA vóór de start van de werken
- ◆ Heetwerkactiviteiten (lassen, slijpen, branden)
- ◆ Werken in besloten ruimten
- ◆ LOTOTO bij werkzaamheden aan installaties, machines en energiebronnen
- ◆ Werken op hoogte, inclusief gebruik van steigers, ladders en hoogwerkers
- ◆ Hijs- en hefwerken volgens een goedgekeurd hijsplan indien vereist
- ◆ Veilig gebruik van voertuigen en arbeidsmiddelen
- ◆ Werken met gevaarlijke stoffen en producten
- ◆ Graafwerken en ondergrondse infrastructuur
- ◆ Werken in ATEX- of explosiegevaarlijke zones
- ◆ Gebruik van elektrische installaties en voorzieningen
- ◆ IT/OT-gerelateerde werkzaamheden en remote maintenance

ALHEEMBOUW

Arbeidsmiddelen en toebehoren

Enkel elektrisch materieel conform het A.R.E.I. mag op de bouwplaats aanwezig zijn en aangesloten worden op de daartoe voorziene verdeelborden. Elke onderneming moet zijn arbeidsmiddelen zodanig markeren dat ze identificeerbaar zijn. Het identificatiesysteem moet beschreven worden in de risicoanalyse van de onderneming. De arbeidsmiddelen moeten geschikt zijn voor het uit te voeren werk en regelmatig gekeurd worden door een bevoegd persoon, zodat bij het gebruik de veiligheid en gezondheid steeds gewaarborgd zijn. Alle arbeidsmiddelen moeten eveneens voorzien zijn van veiligheidsinstructiekaarten.

Tijdens het gebruik van heftoestellen gelden de volgende specifieke bepalingen. Alle heftoestellen en hijstoebereiden die gebruikt worden om lasten te hijsen, die op de bouwplaats binnengebracht worden, moeten voorzien zijn van een geldig keuringsattest.

Bij gebruik van meerdere hijstoestellen met overlappend werkbereik moet een communicatieplan opgesteld worden.

Producten worden altijd aangekocht via de logistieke dienst van Alheembouw.

Werken in besloten ruimten

Een besloten ruimte is een moeilijk toegankelijke plaats die niet bedoeld is voor langdurig verblijf en waar door beperkte ventilatie een gevaarlijke atmosfeer kan ontstaan. Omdat werken in deze ruimtes risico's zoals verstikking, vergiftiging, brand, explosie, elektrocutie of verdrinking kunnen veroorzaken, mogen ze enkel betreden worden wanneer alle veiligheidsvoorwaarden strikt vervuld zijn. De betreding gebeurt via een duidelijk aangeduide toegang en uitgang, onder permanent toezicht van een mangatwachter die continu contact houdt met de werknemers binnen. De opening is beveiligd tegen valgevaar.

Vooraf en tijdens de volledige duur van de werkzaamheden worden met gekeurde toestellen gasmetingen uitgevoerd. De ruimte mag enkel betreden worden wanneer het zuurstofgehalte tussen 19 en 23% ligt en de explosiegrens lager blijft dan 10% LEL. Na elke onderbreking worden de metingen herhaald. Gasflessen worden nooit in de ruimte geplaatst; slangen zijn uit één stuk en lekvrij, en flessen worden steeds gesloten zodra men de ruimte verlaat. Bij heet werk is een brandblusser onmiddellijk beschikbaar en worden brandbare materialen verwijderd of afgeschermd.

Elektrisch werk gebeurt uitsluitend met gekeurd materiaal, aangesloten via een differentieel beveiligde stroomverdelers. Kabels worden ordelijk gebundeld, opgehangen en regelmatig gecontroleerd. Deze maatregelen vormen de minimale voorwaarden om het werken in besloten ruimtes op een veilige en gecontroleerde manier te laten verlopen.

ALHEEMBOUW

Orde en netheid

Elke onderneming moet ten minste dagelijks zijn werkposten opruimen en het afval afvoeren. De wegen, doorgangen en trappen moeten steeds vrij zijn van obstakels en hindernissen. Soepele leidingen en kabels mogen de doorgangen niet belemmeren. Indien deze doorgangen kruisen worden zij beschermd tegen beschadigingen.

Materialen worden ordelijk en stabiel gestapeld, beveiligd tegen weersinvloeden en dit steeds in samenspraak met de werfleiding.

Als ondernemingen hun werkposten niet opruimen, heeft de projectleiding het recht deze te laten opruimen door derden en de kosten te verhalen op de onderneming die in gebreke blijft.

Brandbeveiliging

In of nabij werkzaamheden met brandrisico, kantoren, eetgelegenheden, brandgevaarlijke opslagplaatsen en dergelijke moeten goedgekeurde en aangepaste blusmiddelen aanwezig zijn.

Preventieve maatregelen:

- ◆ Het uitvoeren van een risicoanalyse betreffende het brandrisico op de werf. De resultaten worden ter advies voorgelegd aan het CPBW.
- ◆ Gescheiden opslag van brandbare producten
- ◆ Brandbaar materiaal verwijderen voor aanvang van het brandgevaarlijk werk
- ◆ Opvolgen van instructies opgenomen in de vuurvergunningen wanneer van toepassing.

Bijkomend is het de taak van iedere arbeider op de werf om ervoor te zorgen dat als deze brandgevaarlijke stoffen gebruikt, activiteiten uitvoert waarbij brandgevaarlijke stoffen gebruikt worden of activiteiten uitvoert waarbij vuur of vonken veroorzaakt wordt, zelf in te staan voor de nodige brandbestrijdingsmiddelen.

Opvolgen van alle instructies opgenomen in een vuurvergunning indien van toepassing.

Brandbestrijdingsmiddelen:

- ◆ Type: poederblusser ABC (min. 6 kg), waterschuim en eventueel CO₂-blusser.
- ◆ Aantal: afhankelijk van het verloop der werken, bij noodzaak
- ◆ Opstelling:
  - In burelen;
  - Bij lasapparaten;
  - Bij brandgevaarlijke werken binnen handbereik.

De werknemers ontvangen de nodige informatie betreffende de preventiemaatregelen inzake brandveiligheid ten laatste op de dag van indiensttreding.

ALHEEMBOUW

Milieu

Alheembouw beperkt de milieubelasting van haar activiteiten door bij elk project de omgevingsfactoren te analyseren en gerichte maatregelen te nemen. Milieuzorg is een gedeelde verantwoordelijkheid en incidenten of schade worden onmiddellijk gemeld. Er wordt steeds nagegaan of een omgevingsvergunning of melding nodig is, en de voorwaarden worden opgevolgd in overleg met preventie, milieu en logistiek.

Milieu-incidenten worden aangepakt volgens het noodplan. (Zie noodprocedures) Kleine spills worden meteen ingedijkt met spillkits; ernstige incidenten worden direct gemeld aan directie en QHSE en alleen gecommuniceerd volgens de afspraken in het noodplan. Interne en externe inspecties kunnen plaatsvinden, en eventuele corrigerende acties worden opgevolgd.

Aandachtspunten inzake milieu tijdens verschillende werkzaamheden:

- ◆ Bij sloopwerken wordt selectieve sloop toegepast conform VLAREMA en TRACIMAT.
- ◆ Asbest wordt uitsluitend behandeld volgens de wettelijke voorschriften op basis van een actuele inventaris en door opgeleide, erkende partijen.
- ◆ Grondverzet gebeurt in overeenstemming met VLAREBO, met voorafgaand bodemonderzoek door erkende deskundigen. Bemalingen vereisen een studie naar de impact op de omgeving en een bemalingsplan; vergunningen worden tijdig aangevraagd indien nodig.
- ◆ Gasflessen worden per groep en volgens afstandsregels opgeslagen.
- ◆ Gevaarlijke producten worden volgens de interne aankoopprocedure gecontroleerd en opgeslagen volgens SDS-voorschriften, op lekbakken en met correcte CLP-etikettering.

Aandachtspunten inzake milieu bij verschillende arbeidsmiddelen:

- ◆ Elektrische installaties worden gekeurd volgens AREI en moeten geschikt zijn voor werfgebruik.
- ◆ Verlichting wordt zodanig ingericht dat veilig werken en evacueren altijd mogelijk is, bij voorkeur met duurzame systemen.

Bij het werken met gevaarlijke stoffen worden medewerkers vooraf geïnstrueerd, de juiste PBM's gedragen en hygiëneregels gevolgd.

Afval wordt steeds gescheiden ingezameld volgens het werfinrichtingsplan en de wettelijke fracties. Erkende afvalverwerkers worden ingezet en per werf wordt een afvalstoffenregister bijgehouden. Niet-conform sorteren kan aanleiding geven tot bijkomende kosten.

Hinder naar de omgeving wordt zoveel mogelijk beperkt door tijdige communicatie, een aanspreekpunt op de werf, het proper houden van wegen en het beperken van stof, lawaai en trillingen.

Asbest

Als er asbest op de werf verwijderd moet worden, zal dit steeds gebeuren in overeenstemming met de op dit moment geldende regelgeving en normering. Een specifieke uitvoeringsprocedure zal altijd

ALHEEMBOW

opgesteld moeten worden. De vereiste instanties moeten op de hoogte gebracht worden. Voor alle werkzaamheden waar de medewerkers in contact kunnen komen met asbest worden minstens volgende maatregelen toegepast:

- ◆ Verwijdering van asbest wordt steeds uitgevoerd in samenspraak met de QSHE-afdeling van de organisatie.
- ◆ De asbestinventaris vormt een uitgangspunt om te beslissen wat er met het asbesthoudend materiaal gaat gebeuren en hoe men de kans op blootstelling van de werknemers zo laag mogelijk houdt. Ondernemingen van buitenaf die werkzaamheden uitvoeren op plaatsen waar asbestvezels kunnen vrijkomen krijgen ook een kopie van de inventaris. Voor Alheembouw houdt dit in dat bij aanvang van werken in gebouwen, ... steeds de vraag gesteld dient te worden of er asbest aanwezig is. Volgende stappen worden steeds doorlopen:
- ◆ Opvragen asbestinventaris;
- ◆ Opstellen van preventieve maatregelen en doorvoeren risicoanalyse;
- ◆ Indien dit vereist is volgens de risicoanalyse, wordt de concentratie asbestvezels in de lucht gemeten door laboratoria;
- ◆ Advies inwinnen bij het CPBW, de interne en externe preventiedienst.
- ◆ Enkel werknemers van erkende asbestfirma's (lijst erkend eenvoudige handelingen of erkenning niet-eenvoudige handeling) met een specifieke vorming met betrekking tot het verwijderen van asbest mogen de asbestwerkzaamheden uitvoeren. Dit is eveneens van toepassing voor herstellen onderhoudswerkzaamheden door elektriciens, loodgieters, technici... tijdens bv. snij en-zaagwerken, boren of perforeren van elementen...
- ◆ Voor deze werkzaamheden is het gebruik van werktuigen met grote snelheid en hogedrukreinigers of droge straalmiddelen uit den boze.

Belangrijke sloop- en verwijderingswerken zoals het wegnemen van spuitasbest, mogen enkel door gespecialiseerde en erkende firma's, die opgenomen zijn op de lijst van FOD WASO, worden uitgevoerd.

Alheembouw is niet erkend als onderneming voor het verwijderen met eenvoudige handelingen, dit zal dan ook steeds uitbesteed worden aan erkende onderaannemers.

Bij accidentele blootstelling van werknemers zal dit steeds met de externe dienst voor preventie en bescherming, alsook de preventieadviseur arbeidsarts gecommuniceerd worden. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden de mogelijke aanwezigheid van asbesthoudend materiaal dat niet in de inventaris is vermeld wordt opgemerkt, worden de werkzaamheden in deze zones gestaakt.

ALHEEMBOUW

Alcohol- en drugsbeleid

Het gebruik van alcohol en andere drugs heeft een negatieve invloed op het functioneren, het oordeelsvermogen en de veiligheid van medewerkers. Dit kan leiden tot verminderde prestaties, verhoogd ziekteverzuim, arbeidsongevallen en gevaarlijke situaties voor zowel de betrokkene als derden.

Als hoofdaannemer hecht Alheembouw het grootste belang aan een veilige en gezonde werkomgeving. Om de veiligheid op de werf te garanderen, werd een alcohol en drugsbeleid uitgeschreven.

Deze procedure is van toepassing op alle onderaannemers, werknemers, zelfstandigen en derden die werkzaamheden uitvoeren op werven van Alheembouw.

Algemene regels

Op alle werven van Alheembouw gelden volgende bindende afspraken:

- ◆ Het is ten strengste verboden alcoholische dranken te gebruiken tijdens de werktijd en tijdens het woon-werkverkeer in het kader van het project.
- ◆ Het gebruik van drugs op de werkplek wordt niet getolereerd.
- ◆ Het is verboden alcohol en/of drugs bij zich te hebben op de werf of tijdens het woon-werkverkeer in het kader van het project.
- ◆ Het is verboden werkzaamheden aan te vatten of uit te voeren onder invloed van alcohol of drugs.

Het verschijnen op de werkplek onder invloed wordt beschouwd als een **zware inbreuk op de veiligheidsvoorschriften**.

Meldingsplicht

Iedereen aanwezig op de werf is verplicht om onveilige situaties te melden, inclusief vermoedens van intoxicatie.

Indien een medewerker vermoedt dat een persoon onder invloed is van alcohol of drugs, dient dit **onmiddellijk** gemeld te worden aan de werfleiding of projectleiding van Alheembouw.

ALHEEMBOUW

Observatie en beoordeling

De werfleiding/projectleiding beoordeelt de situatie op basis van observatie van het gedrag en eventuele uiterlijke kenmerken.

Indien er aanwijzingen zijn van intoxicatie:

- ♦ De verantwoordelijke (van de onderaannemer) wordt op de hoogte gebracht, indien akkoord;
- ♦ Kan vrijwillig en preventief een alcoholtest worden aangeboden.
- ♦ De test is niet verplicht, maar medewerking wordt sterk aanbevolen.
- ♦ Bij weigering van de test wordt dit beschouwd als een bevestiging van de vermoedelijke intoxicatie.

Maatregelen bij (vermoedelijke) intoxicatie

- ♦ Indien intoxicatie wordt vastgesteld of sterk vermoedDe betrokken persoon moet de werf onmiddellijk verlaten.
- ♦ De betrokken persoon mag niet zelf een voertuig besturen.

Voor Alheembouw medewerkers, regelt Alheembouw een veilig transport. In geval van een onderaannemer, staat deze zelf in voor een veilig transport. Mogelijkheden zijn:

- ♦ Ophaling door de verantwoordelijke (onderaannemer).
- ♦ Transport georganiseerd door de werkgever van de betrokkene.

De kosten van dit transport zijn volledig ten laste van de medewerker of onderaannemer.

Sancties

Bij herhaalde incidenten of ernstige inbreuken behoudt Alheembouw zich het recht voor om:

De samenwerking met de betrokken onderaannemer te evalueren;

- ♦ De toegang tot de werf te ontfeggen;
- ♦ De samenwerking tijdelijk op te schorten of definitief te beëindigen.

Eventuele bijkomende maatregelen worden bepaald in overleg met de verantwoordelijke van de onderaannemer, met inachtneming van de geldende wettelijke en contractuele bepalingen.

ALHEEMBOUW

Rookbeleid

Volgens het K.B. van 19/01/05 betreffende de Bescherming van Werknemers tegen Tabaksrook, is vanaf 01/01/06 een algemeen rookverbod in voege. Vanaf deze datum is het verboden te roken:

- ♦ In alle werkruimtes (kantoren, keten, ...) --> dus ook in de in aanbouw zijnde gebouwen vanaf deze winddicht afgewerkt zijn.
- ♦ In elk vervoermiddel voor gemeenschappelijk vervoer van en naar het werk (camionetten).

Het rookverbod is overal van toepassing, zelfs als de werknemer over een individuele ruimte beschikt.

Aanvullend is een algemeen rookverbod ingesteld voor alle scholen en publieke ruimtes (sportterreinen, speelpleinen) waar veel kinderen en jongeren zijn. Er moet verplicht een rookvrije perimeter ingesteld worden van 10 meter rond alle in- en uitgangen van deze publieke plaatsen.

Op werven die niet op bovenvermelde locaties gesitueerd zijn, voorziet Alheembouw een afzonderlijke rookzone op de werf.

ALHEEMBOUW

NOODSITUATIES

Algemeen

Noodnummers

Adres werf: Port Arthurlaan 11 – 9000 Gent

Contact	Gegevens
 Dichtstbijzijnde ziekenhuis met medische urgentiedienst Huisarts/wachtpost Oogarts	Az Sint-Lucas – Groene Briel 1 – 9000 Gent
 Ambulance/MUG	112
 Politie	101
 Brandweer	112
 Antigifcentrum	070/245.245
 Ontmijningsdienst DOVO	101 (via politie)
ALHEEMBOUW Milieu incident Milieu - spill	+32 51/22.15.86 (VANDENBULCKE An) +32 57 33 38 55 (Lefever Vallaeys)
 POBOS Post-traumatische begeleiding	+32 51/22.15.86 0800/11 0 11

Noodvoorzieningen

EHBO-koffer	Jaarlijks nazicht
Brandblusapparaten	Jaarlijks nazicht
Lekbakken gevaarlijke producten, spill-kit voor de omvang van gemorste vloeistoffen...	

Bovenstaande noodvoorzieningen zijn op elke werf aanwezig i.f.v. de grootte van de werf.

Specifiek

Noodprocedure ernstig arbeidsongeval

1. **Beoordeling van de situatie.** Zodra het ongeval wordt vastgesteld, is het essentieel de situatie te analyseren voordat het slachtoffer benaderd wordt. De veiligheid van de persoon die het ongeval vaststelt, heeft de hoogste prioriteit. Alle aanwezige en verborgen risico's (zoals vallende objecten, elektrocutie, brand, explosie, verstikking, verdrinking, etc.) moeten worden geïdentificeerd.
2. De persoon die het ongeval heeft vastgesteld **meldt** dit zo snel mogelijk aan de **hiërarchische lijn, zoals de ploegbaas, werfleider of projectleider**. De projectleider kan indien nodig in overleg met de projectdirecteur beslissen om het crisisplan af te kondigen.
3. De hiërarchische lijn maakt een **eerste inschatting** van het ongeval. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen een dodelijk ongeval, een ongeval met mogelijk blijvend letsel en andere arbeidsongevallen.
4. Afhankelijk van de ernst van het ongeval, wordt het slachtoffer naar het ziekenhuis gebracht of worden de **hulpdiensten (112)** opgebeld. De hiërarchische lijn bepaalt wat nodig is, en voor welke optie wordt gekozen. Het is ten strengste verboden het slachtoffer zelf naar het ziekenhuis of de dokter te laten rijden. De in te vullen documenten (verzekering en attest van arbeidsongeschiktheid) worden altijd meegegeven, zodat deze door de behandelende arts kunnen worden ingevuld. Voor eigen medewerkers zijn deze documenten in de verbanddoos terug te vinden. Onderaannemers dienen in te staan voor het invullen van eigen documenten.
5. Stuur indien mogelijk een collega mee in de ambulance, die zich in het ziekenhuis kan vergewissen over de toestand van de gewonde collega('s) en eventueel familie kan opvangen.
6. De **preventiedienst informeert FOD WASO onmiddellijk** over het gebeurde ongeval.
  - o Bij een zeer ernstig en/of dodelijk arbeidsongeval => telefonisch (02 233 42 40) en per e-mail
  - o Bij een ernstig arbeidsongeval => per e-mail
7. Na het doorlopen van alle voorgaande stappen is het aan de hiërarchische lijn om het incident te **melden in QHSE-meldingssysteem**. Deze stap kan worden aanzien als het opstarten van het ongevallenonderzoek.
8. De preventiedienst komt ter plaatse om een beoordeling te maken van de situatie en eventuele vaststellingen te doen.
9. Bij een **ernstig arbeidsongeval** is een **grondig onderzoek** nodig om de oorzaken te achterhalen en preventieve maatregelen te formuleren die herhaling moeten voorkomen. Dit onderzoek wordt vastgelegd in een **omstandig verslag**, dat wordt besproken tijdens het CPBW.
10. Door middel van een **arbeidsongevallenaangifte** wordt de **verzekering** ingelicht van het gebeurde ongeval. Dit moet steeds **binnen de zeven dagen na het ongeval** gebeuren.

Noodprocedure EHBO-ongeval

1. **Elke ploeg** beschikt over een **EHBO-koffer**. Deze koffers bevinden zich in de bestelwagens en zitten vol met geschikt materiaal om de meest voorkomende EHBO-letsels op de werven te behandelen.
2. Wanneer uit de eerste inschatting blijkt dat een verzorging aan de orde is wordt deze uitgevoerd. De EHBO opgeleide personen zitten over alle ploegen verspreid, zodat op elke werf zeker iemand aanwezig is met de nodige kennis en vaardigheden.
3. Na het uitvoeren van de verzorging is het aan de **werfleider melding** te maken van dit incident in het QHSE-meldingssysteem.

ALHEEMBOUW

Noodprocedure brand en evacuatie

1. Bel 112 of noodnummer bouwheer.
2. Vermeld: jouw naam en firmanaam, naam van de werf, straat van de werf, plaats van de werf.
3. Omschrijf: aard van de brand..., exacte plaats, eventueel aantal gewonden en hun toestand, of het noodzakelijk is te evacueren.
4. Hang niet als eerste op.
5. Verwittig Alheembouw ploegbaas/ werfleiding/ projectleider.
6. Bel preventiedienst Alheembouw: Miguel Deceuninck +32 472 12 07 28.
7. Ontleed de situatie.
8. Aandacht voor eigen welzijn. Breng uzelf niet in gevaar.
9. Identificeer alle nog aanwezige en niet zichtbare risico's.
10. Doe een bluspoging (gebruik brandblusser).
11. Zorg voor opvang van de hulpdiensten.
  - ♦ Hulpdiensten opvangen = stuur iemand naar de ingang van de werf om hulpdiensten te begeleiden. Op sommige werven kan dit door de bouwheer voorzien worden.
12. Aanwezigen op de werf verzamelen op de verzamelplaats.

Wanneer de werkzaamheden opnieuw kunnen worden hervat, is het aan de werfleider melding te maken van dit incident in het QHSE-meldingssysteem (Phronesys).

Noodprocedure ongeval met materiële schade

Wanneer een ongeval met materiële schade plaatsvindt op een werf van Alheembouw, moeten de volgende stappen worden gevolgd om de situatie correct af te handelen:

1. Beoordeel de situatie.
  - ♦ Zorg ervoor dat er geen gewonden zijn.
  - ♦ Controleer of er bijkomende veiligheidsrisico's zijn.
2. Verwittig de verantwoordelijke personen.
  - ♦ Meld het ongeval onmiddellijk aan de Alheembouw ploegbaas, werfleiding of projectleider.
  - ♦ Bel indien nodig de preventiedienst of de kwaliteitsverantwoordelijke van ALHB.
3. Indien van toepassing, verwittig de bevoegde instanties.
  - ♦ Contacteer de bouwheer en meld het incident.
  - ♦ Bij schade aan openbare infrastructuur of derden, verwittig de relevante instanties.
4. Omschrijf en registreer het ongeval.
  - ♦ Vermeld: jouw naam en firmanaam, naam van de werf, straat en plaats van de werf, geef een duidelijke omschrijving van het incident en de schade, eventuele bijkomende risico's...
  - ♦ Zorg ervoor dat alle relevante details correct worden genoteerd.
5. Beperk verdere schade en risico's.
  - ♦ Zorg ervoor dat de situatie niet verergert door bijkomende schade of gevaren te identificeren en te beperken.
  - ♦ Gebruik indien nodig afzetlint of signalisatie om gevaarlijke zones af te bakenen.
6. Maak foto's en verzamel bewijsmateriaal.
  - ♦ Documenteer de schade met foto's.
  - ♦ Verzamel getuigenverklaringen indien mogelijk.
7. Zorg voor opvolging en administratieve afhandeling.
  - ♦ Meld het incident in het QHSE-meldingssysteem (Phronesys).
  - ♦ Indien nodig, werk samen met de preventiedienst en andere verantwoordelijken voor verdere analyse en verbetermaatregelen.
8. Communiceer over het incident en de te nemen acties.
  - ♦ Bespreek het incident met het team om herhaling te voorkomen.
  - ♦ Indien nodig, pas de veiligheidsmaatregelen aan op de werf.

ALHEEMBOUW

Noodprocedure blootstelling aan CMRH

1. Wanneer een werknemer een vermoeden heeft dat hij tijdens het uitoefenen van zijn werk wordt blootgesteld aan CMRH stoffen, maakt hij melding bij zijn ploegbaas of werfleider.
2. De werfleider maakt een inschatting of het al dan niet nodig is de werkzaamheden stop te zetten. Wanneer na deze eerste inschatting blijkt dat deze noodzaak bestaat, wordt overgegaan naar de volgende stappen. Wanneer snel blijkt dat het eerste vermoeden ongegrond was, kan opnieuw worden verder gewerkt.
3. Een **perimeter** wordt ingesteld. In deze zone mogen zich, tot meer duidelijkheid is, geen personen meer begeven.
4. De ploegbaas of werfleider brengt de projectleider op de hoogte. De projectleider kan, indien nodig, in overleg met de projectdirecteur beslissen om het crisisplan af te kondigen.
5. De werfleider brengt de preventiedienst op de hoogte.
6. De werfleider verzamelt alle beschikbare informatie zoals sloopplan, eventuele SDS-fiches, een lijst van de blootgestelde personen, etc.
7. De preventiedienst maakt een situatieschets en beoordeling wat nodig is om de situatie verder op te volgen.
8. De directie wordt verwittigd van de situatie, net als de leden van het CPBW.
9. Wanneer een duidelijk en volledig beeld van de situatie bekomen is, is het aan de directie om te bepalen welke stappen moeten worden ondernomen om de situatie op te lossen en eventueel al gemaakte schade op te lossen of te beperken.
10. De bouwheer wordt op de hoogte gebracht. Wanneer hij dit nodig acht, kunnen extra maatregelen worden genomen.
11. Wanneer de werkzaamheden opnieuw kunnen worden hervat, is het aan de werfleider om melding te maken van dit incident in het QHSE-meldingssysteem (Phronesys).

Noodprocedure lozing gevaarlijke stoffen

1. De werknemers die een milieu-incident opmerken, verwittigen de werfleiding.
2. De werfleiding staat waar mogelijk de exploitant bij voor onmiddellijke actie. Indien mogelijk wordt de lozing gestopt en wordt verdere schade voorkomen.
3. De ploegbaas of werfleider brengt de projectleider op de hoogte. De projectleider kan indien nodig in overleg met de projectdirecteur beslissen om het crisisplan af te kondigen.
4. De werfleider brengt de milieudienst op de hoogte. (An Vandenbulcke **+32 471 03 99 16**) De milieudienst en indien nodig de preventiedienst gaan ter plaatse en ondersteunen de werfleiding en de bouwheer.
5. Er wordt in kaart gebracht of de lozing zich buiten de exploitatiegrenzen verspreidt.
  - ♦ Wanneer de **lozing** zich **buiten de exploitatiegrenzen** verspreidt, wordt de bevoegde overheid verwittigd. In overleg met Alheembouw en de bouwheer wordt bepaald wie contact opneemt. Bij een klasse 2 en 3 is dit de gemeente, bij een klasse 1 is dit het departement Omgeving Milieu-inspectie. De nodige acties en timing worden bepaald en de beheerder van de waterloop of RWZI wordt verwittigd. Hierna wordt afgesproken hoe dit schadegeval wordt afgehandeld met de verzekering.
  - ♦ Wanneer de **lozing** **binnen de exploitatiegrenzen** blijft, wordt de verontreiniging weggepompt en afgevoerd via een erkend afvalverwerker. Belangrijk is dat hier een **attest** van wordt afgeleverd.
6. Wanneer de werkzaamheden opnieuw kunnen worden hervat, is het aan de werfleider melding te maken van dit incident in het QHSE-meldingssysteem (Phronesys).

Noodprocedure lekken van gevaarlijke stoffen in de bodem

1. De werknemers die een lek opmerken, verwittigen de werfleiding.
2. De werfleiding staat waar mogelijk de exploitant bij voor onmiddellijke actie. Indien mogelijk wordt het lek hersteld en wordt verdere schade voorkomen. Dichten van het lek, leegmaken van de beschadigde tank, het gebruiken van absorberende korrels, zaagmeel, spillkit...
3. De ploegbaas of werfleider brengt de projectleider op de hoogte. De projectleider kan indien nodig in overleg met de projectdirecteur beslissen om het crisisplan af te kondigen.
4. De werfleider brengt de milieudienst op de hoogte. (An Vandenbulcke **+32 471 03 99 16**) De milieudienst en indien nodig de preventiedienst gaan ter plaatse en ondersteunen de werfleiding en de bouwheer.
5. Een **bodemsaneringsdeskundige** (afhankelijk per regio) wordt aangesteld door de hiërarchische lijn. Deze geeft advies over de saneringswijze.
6. Er wordt een inschatting gemaakt hoe complex en omvangrijk het schadegeval is. De vraag wordt gesteld of het om een 'beperkt schadegeval' gaat.
  - ♦ Het gaat om een beperkt schadegeval: De verontreinigde grond moet worden afgevoerd naar een erkend centrum. Belangrijk is dat de nodige attesten worden bezorgd.
  - ♦ Het gaat niet om een beperkt schadegeval: De bevoegde overheid moet worden verwittigd. In overleg met Alheembouw en de bouwheer wordt bepaald wie contact opneemt. Bij een klasse 2 en 3 is dit de gemeente, bij een klasse 1 is dit het OVAM + het departement omgeving milieu-inspectie. De SDS-fiche van de betreffende stof wordt ter beschikking gehouden. Hierna dienen volgende stappen worden gevolgd.
7. De eigenaar van de grond wordt verwittigd door de bouwheer.
8. Verdere afhandeling wordt tussen de betrokken partijen besproken (verzekering).
9. De schadegevallen procedure wordt met het **OVAM** opgestart.
10. De **bodemsanering** wordt **binnen de 180 dagen** uitgevoerd.
11. Het OVAM beslist of de sanering als 'in orde' kan worden beschouwd. Als dit niet het geval is, dient een bijkomende sanering te worden uitgevoerd. Wanneer dit wel het geval is kan incident worden afgesloten.
12. Wanneer de werkzaamheden opnieuw kunnen worden hervat is het aan de werfleider melding te maken van dit incident in het QHSE-meldingssysteem (Phronesys).

ALHEEMBOUW

Noodprocedure gaslek

1. Deze persoon die een gasgeur of gaslek opmerkt, doet hier onmiddellijk melding van bij zijn leidinggevende (ploegbaas en werfleider).
2. Het is aan de ploegbaas en de werfleider ervoor te zorgen dat **ontstekingsbronnen worden vermeden** in de periode waarna de gasgeur of het lek werden vastgesteld. Gsm's, verlichting, elektrische apparaten, etc dienen vermeden te worden.
3. De gastoevoer wordt indien mogelijk dichtgedraaid door de werfleider. Dit dient in samenspraak met de bouwheer te gebeuren.
4. Er wordt zo snel mogelijk voor ventilatie gezorgd. Dit door ramen en deuren open te zetten.
5. Aanwezige personen worden uit het gebouw geëvacueerd.
6. De beschikbare informatie die nuttig kan zijn voor hulpdiensten en Fluvius worden door de werfleider verzameld. Wanneer in een latere fase vragen worden gesteld, kunnen deze direct worden beantwoord.
7. De hulpdiensten en Fluvius worden opgebeld en komen indien nodig ter plaatse. Zij maken een inschatting van de situatie en beslissen wat nodig is.
8. De ploegbaas of werfleider brengt de projectleider op de hoogte. De projectleider kan indien nodig in overleg met de projectdirecteur beslissen om het crisisplan af te kondigen.
9. De werfleider brengt de preventiedienst op de hoogte.
10. De hulpdiensten geven het gebouw vrij wanneer zij de situatie opnieuw veilig achten.
11. Wanneer de werkzaamheden opnieuw kunnen worden hervat is het aan de werfleider melding te maken van dit incident in het QHSE-meldingssysteem (Phronesys).

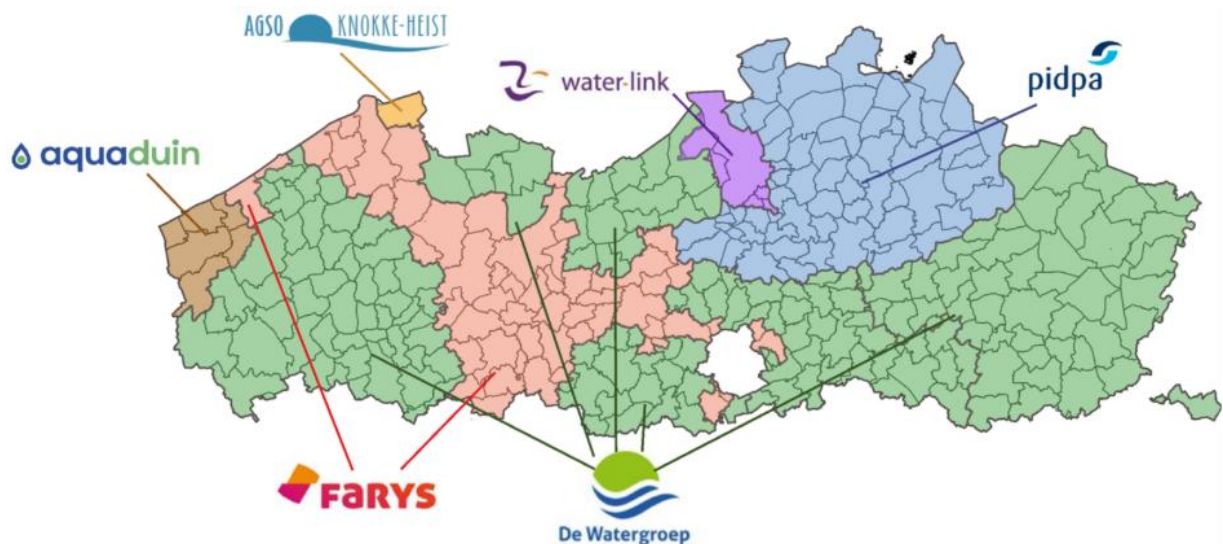
Noodprocedure opgraven van explosieven (obussen/bommen)

1. Tijdens graafwerkzaamheden wordt een obus/explosief opgegraven door een Alheembouw werknemer.
2. De werfleider stelt een **perimeter** in rond de obus/het explosief, waar alle aanwezigen buiten worden gehouden.
3. Deze persoon doet hier onmiddellijk melding van bij zijn leidinggevende (ploegbaas en werfleider).
4. **101** wordt opgebeld door de werfleider en stuurt de nodige diensten ter plaatse, zijnde **politie en DOVO**.
5. De werfleider zorgt ervoor dat de plaats waar de obus/het explosief ligt gemarkeerd wordt, zodat wanneer later de hulpdiensten arriveren makkelijk zichtbaar is waar deze precies ligt.
6. De ploegbaas of werfleider brengt de projectleider en de veiligheidscoördinator op de hoogte. De projectleider kan indien nodig in overleg met de projectdirecteur beslissen om het crisisplan af te kondigen.
7. De werfleider brengt de preventiedienst op de hoogte.
8. DOVO graaft de obus/het explosief verder op en verwijdt deze van de werf.
9. Wanneer de werkzaamheden opnieuw kunnen worden hervat is het aan de werfleider melding te maken van dit incident in het QHSE-meldingssysteem (Phronesys).

ALHEEMBOUW

Noodprocedure waterlek

1. Tijdens werkzaamheden wordt een waterleiding of dergelijke geraakt waardoor een waterlek ontstaat.
2. Sluit indien mogelijk zelf de waterleiding af.
3. Breng projectleider en bouwheer op de hoogte van het incident en maak hiervan een melding.
4. Bel volgende instanties om de waterleiding te herstellen en het water af te sluiten:
De Watergroep: 02/238.96.99
Farys: 078/35.35.99
Water-link: 078/35.35.09
Pidpa: 0800/90.3.00
Aquaduin: 058/53.38.33
ASGO Knokke-Heist: 050/44.25.00

5. Als het niet mogelijk is om de waterleiding zelf af te sluiten, moeten volgende stappen gevolgd worden:
  - a. Identificeer alle nog aanwezige en niet zichtbare risico's zoals omvallen van obstakels, elektrisering, explosiegevaar...
  - b. Plaats een perimeter rond het waterlek
6. Wanneer de werkzaamheden opnieuw kunnen worden hervat is het aan de werfleider melding te maken van dit incident in het QHSE-meldingssysteem (Phronesys).

ALHEEMBOUW

BIJLAGES

Bijlage I: snelste route spoedgevallendienst ziekenhuis

WERFADRES

Port Arthurlaan 11 – 9000 Gent

ADRES DIENST SPOEDGEVALLEN

Az Sint-Lucas – Groene Briel 1 – 9000 Gent

NOODNUMMERS

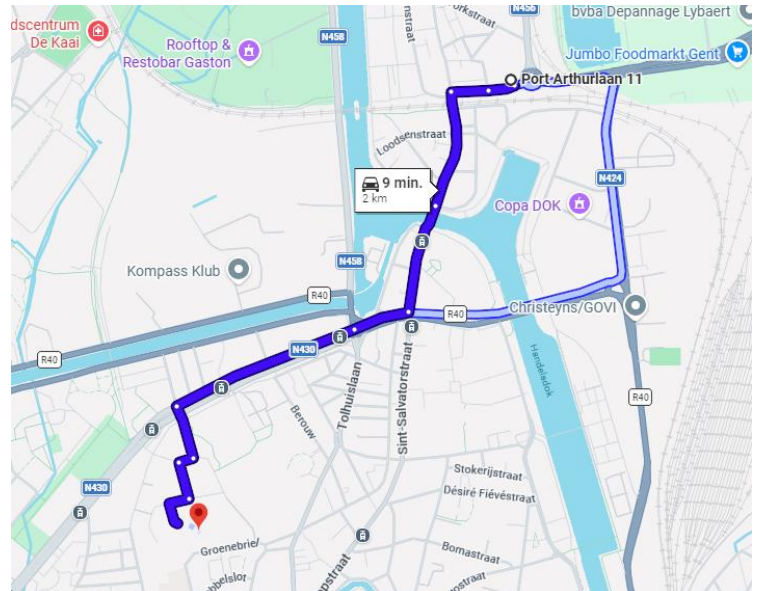
Projectleider

Vincent Dewulf +32 476 54 76 18

Algemeen nummer Alheembouw

051 22 15 86

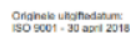
Algemeen nummer Rousselot

Scan deze QR-code om uw route te starten op Google Maps.

Startinstructies

Specifiek veiligheidsonthaal te volgen bij portier Rousselot.

Hiermede wordt verklaard dat het managementsysteem van:

Roeselarestraat 205, 8840 Oostnieuwkerke, Belgium

door LRQA is goedgekeurd voor de volgende norm(en):

ISO 9001:2015

Goedkeuringsnummer: ISO 9001 – 00013682

Dit certificaat is geldig voor de volgende scope:

Algemene aanneming van bouwwerken:
Industriebouw, Totalprojecten en realisatie van PPS (publiek -private samenwerking) en DBFM-projecten (ontwerp, bouw, financiering, onderhoud).

Paul Graaf

Area Operations Manager, Europe

Afgegeven door: LRQA Limited

LRQA Group Limited, its affiliates and subsidiaries and their respective officers, employees or agents are, individually and collectively, referred to in this clause as "LRQA". LRQA assumes no responsibility and shall not be liable to any person for any loss, damage or expense caused by reliance on the information or advice in this document or howsoever provided, unless that person has signed a contract with the relevant LRQA entity for the provision of this information or advice and in that case any responsibility or liability is exclusively on the terms and conditions set out in that contract.

Issued by: LRQA Limited, 1 Trinity Park, Bickenhill Lane, Birmingham B37 7ES, United Kingdom

Bijlage IV: certificaat ISO 14001

Huidige uitgiftedatum: 30 april 2024
Vervaldatum: 29 april 2027
Certificaatnummer: 10596950

Originele uitgiftedatum:
ISO 14001 - 2 januari 2020

Certificaat

Hiermede wordt verklaard dat het managementsysteem van:

ALHEEMBOUW N.V.

Roeselarestraat 205, 8840 Oostnieuwkerke, Belgium

door LRQA is goedgekeurd voor de volgende norm(en):

ISO 14001:2015

Goedkeuringsnummer: ISO 14001 – 00014430

Dit certificaat is geldig voor de volgende scope:

Algemene aanneming van bouwwerken:
Industriebouw, Totaalprojecten en realisatie van PPS (publiek -private samenwerking)
en DBFM-projecten (ontwerp, bouw, financiering, onderhoud).

Paul Graaf

Area Operations Manager, Europe
Afgegeven door: LRQA Limited

LRQA Group Limited, its affiliates and subsidiaries and their respective officers, employees or agents are, individually and collectively, referred to in this clause as 'LRQA'. LRQA assumes no responsibility and shall not be liable to any person for any loss, damage or expense caused by reliance on the information or advice in this document or howsoever provided, unless that person has signed a contract with the relevant LRQA entity for the provision of this information or advice and in that case any responsibility or liability is exclusively on the terms and conditions set out in that contract.
Issued by: LRQA Limited, 1 Trinity Park, Bickenhill Lane, Birmingham B37 7ES, United Kingdom

Page 1 of 1

